

21. SMOTRA TAMBURAŠKIH ORKESTARA I SASTAVA

Krapinsko-zagorske županije, održane 9. travnja 2017.g. u Loboru

Selektor Ivan Potočnik

KOMENTAR

Već je prošle godine Lobor dokazao da je dobar domaćin tamburi i zagorskim tamburašima. Ove godine je ta činjenica i potvrđena. Nije lako ni jednostavno organizirati ovakav skup, jer je potrebno mnogo volonterskog angažmana i sredstava, kojih u ovakvim malim lokalnim zajednicama uvijek nedostaje. U natjecateljskom programu nastupila su tri orkestra i tri sastava, a revijalno jedan orkestar i jedan sastav. Bilo je za očekivati, da će nastupiti i Tamburaški sastav domaćina, KUD-a „Lobor“, ali se to nažalost nije dogodilo. Šteta, jer je prošlogodišnji nastup na Smotri ukazivao, da taj Sastav ima potencijal za kvalitetan napredak i bolji plasman nego lani. Smotra u cjelini zavrđuje pozitivnu ocjenu, jer je dokazala, da se tambura u KZZ-i duboko ukorijenila, a dosta veliki broj kvalitetnih tamburaša je garancija njenog opstanka i napretka. Ove godine je bilo nešto manje sudionika, dosta djece i mladih tamburaša, što je u manjoj mjeri dovelo do stagnacije kvalitete u odnosu na prošlu godinu. Razlog, za nešto slabiju kvalitetu su mladi s malo tamburaškog iskustva, ali i nada, da od njih možemo očekivati već slijedeće godine znatno bolje rezultate.

KATEGORIJA KONCERTNIH ORKESTARA

Tamburaški orkestar KUEU „Kaj“, Zlatar Bistrica

Dirigent: Pavao Lacković

Josip Magdić: ZAGORSKI RONDO

Tihomir Ranogajec: PRIPOVJEDNI ČARDAŠ

Uvijek dobar orkestar i ove je godine dokazao da se u Zlatar Bistrici ozbiljno radi i ulaže mnogo truda u razvoj tambure, tamburaša i tamburaške glazbe. Dvije prilično raznorodne, ali kvalitetne skladbe, bile su dobar izbor, kojim je Orkestar pokazao svu svoju vrijednost. Svaka je na svoj način zahtjevana za amatere, ali mi se čini, da je za „Čardaš“ uloženo više truda nego za „Rondo“. To je vjerojatno i bio razlog da je Orkestar u toj skladbi pokazao više angažmana i uložio više energije pa je sve zvučalo čvršće i homogenije. Dinamika u „Ryonu“ se nije u cijelosti poštivala, a bilo je i malo „nesloge“ između čela i berde. U nekim dijelovima skladbi falilo je pravog, punog tona, poglavito u brač dionicama, što je vjerojatni razlog kvaliteta instrumenata, ali i sviračka tehnika. Naime, vrlo je važna dobra sinhronizacija lijeve i desne ruke, čvrsti pritisak i što dulje zadržavanje prstiju lijeve ruke u tom položaju, sve do slijedećeg tona. Iznesene primjedbe ne umanjuju dobar opći dojam, kojemu doprinosi impresivna slika od 25 tamburaša. Ne može se očekivati, da će toliki broj svirača, raznih generacija i tamburaškog iskustva funkcionirati sasvim homogeno. Ono što su prikazali, zadovoljava kriterije za nastup na državnoj razini.

KATEGORIJA FOLKLORNIH ORKESTARA

Tamburaški orkestar KUD-a „Lovro Ježek“, Marija Bistrica

Dirigent: Robert Mihovilić

Arr.: R. Mihovilić: ZAGORSKI SPLET

Arr.: R. Mihovilić: ROMANCA I ČARDAŠ

Pregršt poznatih zagorskih tema aranžer je posložio u zanimljiv splet, koji je sasvim solidno izveden. Domaći repertoar s izbalansiranim pristupom obrađivača je uvijek dobitna kombinacija, u kojoj se izvođači najbolje snalaze, što su i potvrdili svojom nastupom. Zapjevavši „Mužikaše“, izvedbu su začinili dodatnim šarmom. Glavnu riječ u orkestru je imao 1. brač, a primaš je svirao točno, ali dosta mlako i nenametljivo. Stekao se dojam da je 1. bisernica u drugom planu iz nekog subjektivnog razloga. To je bila kriva prosudba, jer je taj isti primaš u „Romanci i čardašu“ kao solista pokazao izvrsnu tehniku i čisto izvođenje vrlo zahtjevnih pasaža. Da je bilo u tome još malo više snage i izražajnosti, bila bi to izvedba za pamćenje. Ostatak Orkestra je u svemu zadovoljio, iako tehnička sprema nije izjednačena unutar Orkestra. Razlog je tome sasvim jasan, jer je velika dobna razlika između članova, a time i tamburaško iskustvo i umijeće. Tu

činjenicu ne treba uzeti kao slabost, nego dapače kao nužnost da se sačuva i unaprijedi tamburaštvo s mladim naraštajem.

Ansambli „Zabok“

Voditelj: Petar Varga

Arr.: P. Varga: ZIMA PREHAJA

Arr.: D. Varga: ZAGORSKI MOTIVI

Zabok je poznat kao rasadnik dobrih tamburaša što se i ovom prilikom potvrdilo. Primjetan je kvalitetan i sustavan rad s mladim tamburašima, koji na ispravan način i jednoobrazno savladuju tehniku sviranja, što pozitivno utječe na tonsku sliku i homogenost. Od dvije točke koje su izvodili, jedna je bila vokalno-instrumentalna, ali nažalost promašena. Pet djevojaka se trudilo, da u zdravoj folklornoj maniri izvede pjesmu, koja zahtjeva malo suptilniji pristup. No, glavni propust je bilo jednoglasno pjevanje, jer od osam najavljenih vokalistica, njih pet se nije snašlo u višeglasnom slogu (kako je predviđeno u priloženoj partituri). „Zagorski motivi“ su bili zadatak, koji je ovaj mladi, relativno veliki Orkestar izvršio onako kako se od njih očekivalo, tj. muzikalno, tehnički zrelo i ritmički sigurno, iako bez dirigenta. Mala zamjerka je na čestu grešku, koju čine bugarijaši, ne samo ovog orkestra, a to su nepotrebno dugi potezi desne ruke. Takvim načinom akord nije u potpunosti zgusnut, a u brzom tempu lako dođe do destabilizacije ritma. Jedna violina, unutar orkestra je bila preslaba i pretiha u odnosu na uobičajeno vodeću ulogu koju je trebala imati. Vidjelo se, da violinistica vrlo dobro vlada instrumentom pa bi bilo svrhovito, da je barem povremeno bila u vodećem, prvom planu.

KATEGORIJA FOLKLORNIH SASTAVA

Tamburaški sastav KUD-a „Belec“

Voditelj: Robert Mihovilić

Arr.: R. Mihovilić: ZAGORSKI PLESOVI

Arr.: R. Mihovilić: DVA ČARDAŠA

Većinom mladi, simpatični tamburaši KUD-a „Belec“, otvorili su Smotru sa „Zagorskim plesovima“, dosta bojažljivo, što ne treba zamjeriti, jer trema i neiskustvo čine svoje. Valcer („Oberštajer“) na početku nije puno obećavao, ali je već slijedeća polka bila znatno bolja i sigurnija. Očito, da je to sastav s malo tamburaškog staža, ali uz pomoć voditelja, svirka je bila relativno točna, bez većih grešaka. Istina je, da tempa nisu bila primjerena, što se poglavito moglo čuti u „Dva čardaša“. Dobro funkcioniranje ritam sekcije, na čelu s berdašicom, ublažilo je neke slabosti ostatka sastava. Vjerujem, da će već slijedeće godine rezultati biti znatno bolji, kad se individualnom i kolektivnom vježbom usavrši vladanje tamburom.

Tamburaški sastav KUD-a „Laz“, Laz Bistrički

Voditeljica: Tatijana Lenart

Arr.: Ž. Bradić: JADRANSKI ZVUCI

Arr.: D. Varga: STARA POLKA, DRMEŠ

Ovaj sastav očito djeluje kratko vrijeme, što je evidentno zbog njihovih godina i prikazanog tamburaškog umijeća. Dobro je da su nastupili, da steknu neka iskustva, samopouzdanje i volju za napredovanjem. Siguran sam, da će ih to stimulirati na ozbiljan rad, jer su se već tako mladi našli na ovoj Smotri u ozračju kvalitetne tamburaške glazbe i tamburaša. „Jadranske zvuke“ su izveli s dozom opreza, u sporom tempu, ali uglavnom točno i zadovoljavajuće u odnosu na izvedbene mogućnosti. „Stara polka i Drmeš“ je bio dobar, rekao bih optimalan izbor i kompromis zanimljivih, dobro obrađenih tema i tehničke spreme ovih vrlo mladih i perspektivnih tamburaša. Istina je, da su u Drmešu malo popucale veze između dionica, ali u kontekstu prije rečenoga, ne treba zamjeriti.

Tamburaški sastav KUD-a „Horvatska“

Voditelj: Rudolf Tramišak

Arr.:???: ZAGORSKI PLESOVI

Arr.:???: ZRASLO MI JE

Popularni plesovi Hrvatskog Zagorja i šireg kajkavskog područja, zahvalan su materijal za obrađivanje i izvođenje autohtonim glazbenim skupinama, poglavito tamburašima. U tom domaćem ozračju, najbolje se snalaze, što je dokaz i nastup ovog mladog sastava iz Velike Horvatske. Uz poprilično slabu tamburašku tehniku, zvučali su dopadljivo, zrelo, ležerno, ali ne i opušteno. Ista konstatacija vrijedi i za violinisticu, uklopljenu u Sastav. Pridodane tri djevojke uz dva muška glasa, u lijepo obrađenoj pjesmi „Zraslo mi je...“, začimile su cijeli nastup dodatnom vrijednošću, što je publika prepoznala i adekvatno nagradila aplauzom.

REVIJALNI PROGRAM

Tamburaški orkestar KUD-a „Mihovljan“

Dirigent: Ivan Bartolić

T. Uhlik: FTIČEK VOLI JAZZ

B. Potočnik: SUNČANE RAVNI

V. Čaklec-S. Leopold: STAVI SVJETILJKU U PROZOR

Vrsni tamburaši iz Mihovljana, iz nekog razloga su prijavili revijalni program i još jednom pokazali i dokazali, da su jedan od najboljih tamburaških sastava, ne samo KZZ-e, nego i znatno šire. Zahtjevan, uvijek novi repertoar naizgled lakoćom savlađuju, ali iza toga stoji ozbiljan i stručan rad. Istovrsne tambure, izjednačena tehnika desne i lijeve ruke, približno isti odnos svih prema zadanom materijalu, rezultira homogenošću, transparentnim dionicama i kvalitetnim tonom. Sve ove karakteristike su došle do punog izražaja u „Sunčanim ravnima“, klasičnoj tamburaškoj literaturi, koja omogućava izvođačima punu izražajnost i daje mogućnost vrhunske interpretacije. „Ftiček...“ je moderna skladba, dopadljiva, ali zahtjevana u smislu realizacije autorovih ideja. Dobro su je shvatili mihovljanski tamburaši, ali to nije skladba koja „legne od prve“ pa će s vremenom, ako ostane na repertoaru, doći sve na svoje mjesto. Jednu od najljepših skladbi tamburaške glazbe „Stavi svjetiljku...“ u maestralnom aranžmanu S. Leopolda izveo je orkestar kao dodatak za publiku. Mladi vokalni solista, član orkestra, otpjevao je pjesmu prema svojim mogućnostima, što se dopalo publici, a to je i bio smisao te izvedbe.

Tamburaški sastav KUD-a „Pregrada“

Voditelj: Franjo Kaučić

R. Šimunaci: TAMBURAŠKA KORAČNICA

G. Miller: IN THE MOOD

I ovaj je sastav nastupio revijalno, a ne u natjecateljskom programu. Razlog tome je nepoznavanje pravila. Na županijskoj i državnoj smotri, mogu se izvoditi samo skladbe izvorno pisane za tambure. „Tamburaška koračnica“ je takva skladba s početka 20. stoljeća, ali još uvijek rado svirana i slušana. To se osjetilo i u interpretaciji KUD-a „Pregrada“. Sporna je bila izvedba swing-standarda G. Millera, od koje nije bilo za očekivati nešto pozitivno, a nije ni u skladu s pravilima Smotre. Napraviti transkripciju aranžmana s big banda na osam tamburaša amatera, a da to ima nekog smisla, skoro je nemoguća misija. Ipak je bilo pravo iznenađenje, kad je Sastav dosta skromne tamburaške tehnike uspio suvislo odsvirati cijelu stvar. Nekoliko dobrih pojedinaca, poglavito berdaš, bili su nosioci stila, odnosno približavanja jazz maniri. Taj izlet u jazz je na kraju imao smisla i u nekoj drugoj prilici može biti i dopadljiv programski sadržaj.

ZAKLJUČAK:

Ponovio bih pohvale iz uvoda, ne samo organizatorima, nego i zahvalnoj publici, koja je ispunila dvoranu. Da se tamburaši i tamburaška glazba poštuje i cijeni u KZZ-i dokaz su i najviši županijski i općinski dužnosnici, koji su prisustvovali ovoj 21. Smotri tamburaških orkestara i sastava. Nije bilo puno dileme oko izbora najboljih, jer nažalost, za sve četiri kategorije je bilo samo šest kandidata u konkurenciji.

**1. U kategoriji „KONCERTNI ORKESTRI“, jedini i najbolji je bio
Tamburaški orkestar KUEU „Kaj“, Zlatar Bistrica**

To što je jedini, nimalo mu ne umanjuje vrijednost, jer kao što je gore navedeno, svojom kvalitetom zaslužuje plasman na državne Susrete tamburaških orkestara i sastava.

**2. Kategorija „FOLKLORNI ORKESTRI“. U jakoj konkurenciji s Ansamblom „Zabok“ izabran je
Tamburaški orkestar KUD-a „Lovro Ježek“, Marija Bistrica**

Jedina dilema je bila u ovoj kategoriji: kako rangirati ova dva orkestra? Oba su dobra i kvalitetna pa nema pravog pobjednika. Zabočani su brojniji i bolji tamburaši u smislu tamburaškog umijeća, a u konačnici je presudio izbor repertoara i još neki elementi. Na državne Susrete mogu ići oba orkestra po kriteriju kvalitete i s preporukom selektora, ali uz to je potrebno, da se ispune i svi drugi uvjeti.

**3. U kategoriji „FOLKLORNI SASTAVI“, najbolji je
Tamburaški sastav KUD-a „Horvatska“**

Iako najbolji, uspjeh je relativan. Sva tri sastava u ovoj kategoriji su mladi i neiskusni tamburaši, među kojima je „Horvatska“ ipak nešto zrelija, vjerojatno s dužim vremenom zajedničkog muziciranja u odnosu na ostala dva sastava.

U kategoriji „Folklorni orkestri“ nije bilo kandidata, jer je jedino prijavljeni TS KUD-a „Pregrada“ nastupio u „Revijalnom programu“.

Velika Gorica, 13. travnja 2017.g.

Selektor Ivan Potočnik
ivan.potocnik@inet.hr